

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 188/18

KLAGER: Kristian August Eilertsen
PUBLIKASJON: iTromsø
PUBLISERINGSDATO: 06.02.2018
STOFFOMRÅDE: Politikk
SJANGER: Nyhetsartikkel, kommentar
SØKERSTIKKORD: Bakenforliggende forhold, opplysningskontroll og kildebredde, saklighet og omtanke, dekning for titler etc., identifisering, samtidig imøtegåelse
REGISTRERT: 05.08.2018
BEHANDLET I PFU: 18.12.2018
BEHANDLINGSTID: 133 dager
KLAGEGRUPPE: Politiker
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER: Saken behandles parallelt med sak 187/18 mot Harstad Tidende, da Harstad Tidende og iTromsø har stoffutvekslingsavtale og flere like publiseringer er påklaget. Også en sak mot Dagsavisen (189/18) behandles samtidig.

SAMMENDRAG:

ARTIKKEL 1 (NETT)

iTromsø publiserte **tirsdag 6. februar 2018** en artikkel i på nett med følgende stikkittel/tittel: «Varslersak fra Troms-kvinne: FpU-nestformannen anklages for seksuell trakassering».

I ingressen stod det:

«En ung kvinne fra Troms har varslet Fremskrittspartiets ungdomsorganisasjon (FpU) om at hun er blitt utsatt for seksuell trakassering.»

Brødteksten ble innledet slik:

«Varslet retter seg mot FpUs 1. nestformann Kristian Eilertsen, som i perioden 2012 til 2016 var fylkesleder i Troms FpU.

iTromsø har snakket med den nå 17 år gamle kvinnen som står bak varslet. Hun var aktiv i Troms FpU mens Eilertsen var leder i fylkeslaget, men hun har senere meldt seg ut av ungdomspartiet. I begynnelsen av januar i år varslet hun FpU om flere tilfeller av seksuell trakassering i perioden 2014 og 2015.

- Der og da skjønte jeg ikke at det jeg opplevde var galt. Jeg følte meg veldig privilegert som fikk oppmerksomhet fra en eldre person i organisasjonen, og at han i det hele tatt ville prate med meg. Jeg innså ikke hva han gjorde mot meg før i ettertid. Aldersforskjellen og maktposisjonen hans gjorde det helt uakseptabelt, sier hun til iTromsø.»

Avisen skrev i bildeteksten at Eilertsen avviser anklagene mot ham.

Den 17 år gamle jenta utbroderte anklagene sine videre:

«- Kristian inviterte meg gjentatte ganger til hotellrommet hans når vi var på møter. Noen ganger bare for å prate, men andre ganger var det andre ting i gjære. Han utsatte meg aldri for overgrep, men han opererte alltid i en gråsoner. Det går på måten han ordla seg, berøringer og hvor han la hendene sine på meg. Det var ikke greit, sier hun.

- En gang hadde han ei jente på fanget og sa 'nå kommer du deg kanskje inn i Fylkesstyret'. Det var flere sanne hendelser. Det var ment som spøk, men måten han oppførte seg på, gjorde at det ble oppfattet som alvor, sier hun.

Avisen skrev at redaksjonen hadde vært i kontakt «med kilder som støtter oppunder kvinnens opplevelser». Lenger ned uttalte Eilertsen seg. Det stod:

«Kristian Eilertsen (...) avviser alle påstandene i varslet.

- Jeg stiller meg avvisende til påstandene. De forhold som beskrives kjenner jeg meg ikke igjen i. Min rolle ovenfor henne har vært som leder og mentor, og jeg forsøkte å ivareta denne rollen da jeg var fylkesformann i FpU. Jeg avviser at jeg har berørt henne på upassende måter. Det er en ganske spinnvill påstand, sier Eilertsen til iTromsø.

Eilertsen avviser også at han regelmessig skal ha invitert henne på sitt hotellrom under møter. Han sier at de to har vært alene på hans hotellrom ved to anledninger, men at de da kun skal ha snakket om politikk og det han omtaler som 'hennes adferd'.

- Det har vært problematiske og alvorlige ting med henne som medlem som jeg måtte ta tak i da jeg var leder. Og det var flere problematiske hendelser mellom henne og andre medlemmer. Dette har også andre vært involvert i håndteringen av.

- Har det vært episoder der du har hatt jenter på fanget og sagt at de kunne få en fremtid i partiet?

- Nei, det vil jeg kategorisk avvise.

(...)»

Deretter opplyste iTromsø at Eilertsen i 2017 ble suspendert fra partiet i to år av FpUs sentralstyre, men at landsstyret senere omgjorde vedtaket. «Saken den gangen skal ikke ha handlet om seksuell trakassering, men om lederstil og uakseptabel oppførsel mot medlemmer», skrev avisen.

Avisen opplyste også at Eilertsen ikke ønsker å kommentere suspensjonssaken.

ARTIKKEL 1 (PAPIR)

Artikkelen ble publisert i papirutgaven dagen etter, **onsdag 7. februar 2018**. Den ble presentert som hovedoppslag på forsiden slik:

Artikkelen var for øvrig så å si lik som i nettutgaven.

ARTIKKEL 2 (nett)

Fredag 9. februar 2018 publiserte iTromsø en nyhetsartikkel om Eilertsen på nett. Stikkittel/tittel var slik:

«FpU-medlem varlset allerede i 2015/Enda en kvinne står fram med varsel mot FpU-nestformann Kristian Eilertsen»

I ingressen stod det:

«Kvinnen som var 16 år da hendelsen skal ha funnet sted sier til iTromsø at hun fikk beskjed av FpU-leder om å legge det hele bak seg.»

Brødteksten åpnet på denne måten:

«iTromsø kjenner til at to kvinner fra Nord-Norge har varslet om seksuell trakassering fra FpU-nestformann Kristian Eilertsen.

iTromsø har tidligere skrevet om et varsel fra en Troms-kvinne mot Eilertsen om seksuell trakassering, som skal ha skjedd i 2014 og 2015. Kvinnen hevdet hun ble utsatt for seksuell trakassering, maktmisbruk og berøringer. Hendelsene skal ifølge varsleren ha startet da hun var 13 år og Eilertsen var 20 år gammel.

Eilertsen har avvist alle påstandene.»

Deretter fulgte følgende mellomtittel: «Skal ha blitt presset opp mot vegg».

Avisen fortalte at «enda en kvinne» nå står frem med sin historie. «Også denne gangen avviser Eilertsen at han skal ha trakassert kvinnen seksuelt», skrev avisen.

Hendelsen skjedde på en fest i forbindelse med en FpU-konferanse, og Eilertsen var formann i Troms FpU på det tidspunktet, opplyste iTromsø. Deretter uttalte kvinnen:

«- Plutselig dukket Kristian opp på festen og han var svært beruset. Han ga meg og en venninne veldig mye oppmerksomhet og ubehagelige kommentarer. Senere fulgte vi venninnen min til hotellrommet, og på vei tilbake til festen kastet han meg opp mot veggen og holdt meg fast mot min vilje. Han presset meg mot veggen og prøvde å kysse meg. Han sa at ville ha meg og sa han ville ta på meg og at han ville at vi skulle gå på hotellrommet hans, mens jeg prøvde å komme meg ut av grepet hans. Jeg klarte det til slutt, men jeg ble veldig skremt og synes det var veldig ubehagelig, sier kvinnen til iTromsø.»

iTromsø skrev at kvinnen varslet daværende nestformann i Troms FpU, Tonje Lavik:

«- Da fikk jeg et møte med Kristian Eilertsen og henne, hvor Kristian beklaget det som skjedde, men jeg følte at det var en veldig dårlig måte å håndtere saken på. Jeg fikk bare en beklagelse og beskjed om å legge hendelsen bak meg. (...)»

Hun uttalte også:

«- Ved senere anledninger fikk jeg også kommentarer om at hvis jeg gjorde ulike ting med han, kunne jeg få en større politisk karriere. Det er slik den andre varsleren beskriver det. Jeg fikk også beskjed om at vi kunne ta en tur på hotellrommet og snakke om fremtiden min. Jeg synes det var veldig manipulerende.»

iTromsø opplyste at kvinnen har vist avisen chatmeldinger fra dagen etter festen, der hun skrev til et annen FpU-medlem at Eilertsen skal ha vært seksuelt påtrengende. iTromsø skrev også at redaksjonen har vært i kontakt med andre personer i FpU som var tilstede på samme fest og som støtter oppunder kvinnens opplevelser.

Deretter fortalte iTromsø at Eilertsen ikke ønsket å stille til intervju i forbindelse med artikkelen, men at hadde sendt avisen følgende i en epost:

«Påstandene jenta refererer til, har ikke rot i virkeligheten. På den nevnte konferansen i 2015 vedgår jeg at jeg hadde et for stort alkoholinntak. Jeg kom for sent til dag to av konferansen, og jeg hadde veldig aktivt forsøkt å få ei jente til å

være til stede på festen, men jeg aksepterte at hun ikke ønsket å være med. Denne oppførselen beklaget jeg; først overfor konferansedeltagerne i plenum, og deretter jenta. Jeg avviser påstanden om at jeg har forsøkt å kysse henne på dette arrangementet, og det var heller aldri en del av min beklagelse den gangen. For meg fremstår denne påstanden absurd.»

Og videre:

«Jeg vil kategorisk avvise at jeg har trakassert kvinnen seksuelt på noen måte. I etterkant av 2015 har vi hatt jevnlig kontakt. Ved noen anledninger kontaktet hun meg og uttrykt ønske om at vi skulle møtes. Dette har jeg aldri fulgt opp.

Jeg har ikke blitt informert om at det er opprettet varslingssak i partiet mot meg i denne saken, verken i 2015 eller nå. Derfor er det umulig for meg å kommentere påstandene om at hun har varslet. Jeg har hele tiden stilt meg tilgjengelig for og besvart alle spørsmål som Organisasjonsutvalget har hatt, noe jeg også kommer til å gjøre i fremtiden hvis det er behov for det.

Når det gjelder påstandene om at jeg skal ha sagt at hun kan få en større framtid i partiet ved å holde seg inne med meg, møte på fester hvor jeg er, og at hun skal ha blitt invitert på hotellrommet mitt for å snakke om fremtiden, nekter jeg kategorisk for at skal ha skjedd.»

ARTIKKEL 2 (papir)

Over helgen, mandag 12. februar 2018, ble artikkelen publisert i papirutgaven. Tittelen var: «Enda et varsel mot FpU-topp». For øvrig var de to artiklene så å si like.

ARTIKKEL 3

Mandag 26. mars 2018 publiserte iTromsø en artikkel på nett på om Eilertsen. Stikkittel/tittel gikk slik:

«Har konkludert i MeToo-sak: FpU-topp får fortsette til tross for brudd på etiske retningslinjer»

I ingressen stod det:

«Frps organisasjonsutvalg har konkludert med brudd på partiets retningslinjer, men Fpu-nestformann Kristian Eilertsen får beholde medlemskapet og vervene sine.»

Brødteksten åpnet slik:

«iTromsø har tidligere skrevet om to varsler mot FpU-nestformann Kristian Eilertsen fra Troms. Det dreier seg om seksuell trakassering blant annet mot en 13 år gammel jente. Flere av varslene kom inn rundt årsskiftet, og nesten tre måneder senere har organisasjonsutvalget konkludert med at varslene er brudd på partiets etiske retningslinjer.

Det forteller leder av organisasjonsutvalget, Helge André Njåstad, til iTromsø.

- Han har fått en kraftig advarsel, og vi har sagt at det ikke er greit, sier Njåstad.

- Hvor mange varsler om seksuell trakassering har det kommet inn mot Eilertsen?

- Det har vært en del. Både til oss i kjølvannet av MeToo, men vi har også fått oversendt flere varsler som har kommet inn til FpU tidligere over flere år. Akkurat det nøyaktige tallet har jeg ikke, men det har vært en del varsler, ja, sier Njåstad til iTromsø.»

Lenger ned skrev iTromsø at Eilertsen i fjor ble suspendert fra FpUs sentralstyre i to år på grunn av dårlig lederstil, og at saken ble anket til FpUs landsstyre, som omgjorde suspensjonen.

Helt slutt stod det:

«iTromsø har gjentatte ganger forsøkt å få kontakt med Kristian Eilertsen. Han har ikke besvart våre henvendelser.»

ARTIKKEL 4

Tirsdag 27. mars ble en ny artikkel publisert i papirutgaven som hovedoppslag. Forsiden så slik ut:

TIRSDAG 27. MARS 2018 • Nr. 72 • Uke 13 • 120. årgang • Lessalg: 30,-

Her får du låne gratis utstyr til påsketurene
SIDE 18

Graving rammer trafikken på Dramsveien
SIDE 19

Varslere sjokkerte over at FpU-topp får fortsette:

- Må det en voldtekt til før det reageres?

SIDE 6 OG 7

Inni avisen hadde artikkelen følgende tittel:

«Varslere føler seg dårlig behandlet av Frp: – Jeg har mistet flere venner i FpU. Folk snur i døra når de ser meg de vet at det er jeg som varslet.»

I ingressen stod det:

«Det nytter ikke varsle, sier en av FpU-varslerne. De reagerer på hvordan Frp har håndtert varslene mot FpU-nestformannen.»

Avisen fortalte i brødteksten at Frp hadde konkludert med å gi Kristian August Eilertsen en kraftig advarsel for å ha brutt partiets retningslinjer.

iTromsø skrev også at Eilertsen fikk beholde sine verv i partiet. Avisen siterte deretter en av varslerne: **«(...) det er absurd at han har brutt Frps etiske retningslinjer, og likevel får fortsette (...)**».

Avisen gjenga kvinnens varsel:

«Kvinnen varslet om at hun skal ha blitt seksuelt trakassert på en FpU-fest da hun var 16. Hun har fortalt at hun ble presset opp mot en vegg og holdt fast mot sin vilje, mens Eilertsen skal ha forsøkt å kysse henne.»

Deretter uttalte kvinnen:

«- (...) Mange i FpU har slettet og blokkert meg på Facebook etter at Kristian har ringt og snakket med dem, og kun fortalt sin side av saken. Det føles som om mange støtter Kristian på grunn av hans kontakter og posisjoner. Da er det ikke plass til meg lenger i partiet.»

iTromsø opplyste at kvinnen nå har meldt seg ut av partiet.

«- Det er på grunn av behandlingen av denne saken. Jeg hadde ambisjoner, og følte egentlig at jeg har hatt masse å bidra med i partiet. (...)»

Lenger ned gjenga iTromsø det andre varselet mot Eilertsen. Også denne varsleren var kritisk til behandlingen hun fikk av partiet. Det stod:

«En annen varsler fortalte om hvordan hun skal ha blitt seksuelt trakassert som 13-åring, mens FpU-nestformannen var 20 år. Organisasjonsutvalget har ennå ikke kontaktet henne om utfallet i saken – og varsleren har fått med seg utfallet av saken via media.

(...)

- Det nytter ikke å varsle. Med tanke på måten vi som varslere har blitt behandlet og utfallet i saken, hvor Eilertsen kan fortsette, hva er poenget? Det er uansvarlig av Frp å la ham beholde vervene, slik at han kan fortsette det grove maktmisbruket, sier hun.»

Til slutt i artikkelen skrev iTromsø at avisen hadde gjort gjentatte forsøk på å få tak i Eilertsen, men at han ikke svarte på deres henvendelser.

Samme dag ble **ARTIKKEL 3** publisert som en underartikkel i papirutgaven. Artikkelen var så å si lik som nettsversjonen.

ARTIKKEL 5 (nett)

Tirsdag 27. mars 2018 publiserte iTromsø også en kommentarartikkel på nett med tittelen «Frp får anstendigheten tilbake gjennom protester mot lemfeldig #MeToo-håndtering».

«Akkurat da man trodde Frp ikke hadde lært noe som helst av siste års fokus på seksuell trakassering, kommer grasrota i partiet inn og redder æren, skriver Stig Jakobsen i sin kommentar.»

Artikkelen var illustrert med en karikatur av Eilertsen som en huleboer med en svimeslått jente på slep.

I brødteksten skrev avisen:

«Gjennom iTromsøs avsløring av diverse tilfeller av trakassering og seksuell trakassering fra FpUs nestleder Kristian Eilertsen, har det kommet fram at han med berøringer og ord kom med tilnærmelser overfor et medlem i FpU i 2014 og 2015, da jenta var 13 og Eilertsen 20 år.

Ifølge flere varslere hevdes det at det har blitt antydnet at sex med partitoppene er bra for karrieren. Selv om utsagnet har blitt uttalt fleipete, skaper slikt usikkerhet. Det har også vært varslet om tilfeller hvor nestlederen i beruset tilstand har tvunget jenter ned i 16-årsalderen opp mot veggen og kysset dem, mot deres vilje. Det er i tillegg rapportert et tilfelle hvor en 14-åring i en Snapchat-melding får spørsmål fra nestlederen om hun ville ha sex.»

Kommentatoren påpekte at Eilertsen kategorisk avviser alle påstander om maktmisbruk, tvang og seksuell trakassering. Deretter ble Frp kritisert for å la Eilertsen få fortsette i sine verv til tross for varslene.

Videre viste kommentatoren til at Frp hadde fått kritikk også internt. Bystyremedlem i Trondheim, Mats Ramo, ble sitert:

«Varslere blir ikke ivaretatt. Den nasjonale tillitsvalgte får fortsette i sine verv, til tross for overveldende bevis. Samtidig som varslersakene ble behandlet, fikk han reise rundt i landet og møte stadig nye, unge jenter' (...)»

Kommentaren ble avsluttet slik:

«Mynten har droppet, og det godtas ikke lenger at hårreisende praksiser får fortsette. Dette er på alle måter oppløftende, men mest av alt er det viktig for Fremskrittspartiets anseelse.»

ARTIKKEL 5 (papir)

Kommentarartikkelen ble publisert i papirutgaven dagen etter. Papirversjonen var så å si lik som nettversjonen.

ARTIKKEL 6

Onsdag 28. mars 2018 publiserte avisen også en nyhetsartikkel på nett med tittelen: «**Internt oppgjør i Frp etter håndtering av MeToo-saker: – Håndteringen er bak mål**».

Ingressen gikk slik:

«Et opprop internt i FpU og Frp kritiserer hvordan partiet har håndtert seksuell trakassering- og varslersaker. Oppropet får støtte i nord.»

Brødteksten ble innledet på denne måten:

«Frp-politiker og bystyremedlem i Trondheim, Mats Ramo, tok mandag et oppgjør med partiets håndtering av seksuell trakasseringssaker i Adresseavisen.

Like etter kom et opprop fra Hordaland FpU med sterk kritikk av partiets håndtering av varslersaker, signert av Martin V. Jonsterhaug og Ingeborg Bjørnevik, henholdsvis formann og økonomiansvarlig i fylkeslaget.

Årsaken er hvordan partiet har håndtert flere varslersaker i kjølvann av MeToo, men utslagsgivende ble det at organisasjonsutvalget i Frp nylig konkluderte at FpU-nestformann Kristian Eilertsen får fortsette i sine verv, til tross for at han har seksuelt trakassert flere jenter i partiet.»

Lenger ned i teksten uttalte leder Malin Nordheim i Troms FpU seg. Det stod:

**«Nordheim mener ikke Kristian Eilertsen bør få fortsette som FpU-nestformann.
– Når man har drevet med seksuell trakassering bør man ikke ha noen form for tillitsverv, uavhengig om man er et politisk talent eller ikke.»**

ARTIKKEL 7 (nett)

Tirsdag 2. april 2018 publiserte iTromsø en nyhetsartikkel på nett. Tittelen var: «**Fikk refs av Frp for seksuell trakassering – vil kjempe for å fortsette som FpU-nestformann**».

I ingressen stod det:

«Kristian Eilertsen er innstilt som første nestformann i FpU av et mindretall i organisasjonens valgkomité.»

I brødteksten fortalte avisen at Eilertsen fikk en kraftig advarsel av partiet for varslersakene mot ham, men at han fikk fortsette i sine verv. Deretter siterte avisen NRK på at et mindretall i valgkomiteen har innstilt på å gi Eilertsen fornyet tillit som nestleder i FpU.

Avisen skrev også at flere internt i partiet har tatt til orde for at Eilertsen burde gå av som nestleder.

Til slutt i artikkelen skrev iTromsø:

«iTromsø har gjentatte ganger forsøkt å få kontakt med Kristian Eilertsen. Han har ikke besvart våre henvendelser.»

ARTIKKEL 7 (papir)

Artikkelen ble publisert i papirutgaven med følgende stikkittel/tittel: **«Refset for seksuell trakassering/ - Eilertsen vil kjempe for å fortsette som FpU-nestformann»**

Ellers var artikkelsen så å si lik som på nett. På papir hadde iTromsø imidlertid også en underartikkel, der leder Malin Nordheim i Troms FpU kritiserte partiets håndtering av varslene mot Eilertsen.

**«Nordheim mener ikke Kristian Eilertsen bør få fortsette som FpU-nestformann.
- Når man har drevet med seksuell trakassering bør man ikke ha
noen form for tillitsverv, uavhengig om man er et politisk talent eller ikke.»**

ARTIKKEL 8

Fredag 7. april 2018 publiserte iTromsø en artikkel på nett fra FpUs landsmøte. Tittelen var: **«Eilertsen vraket som nestleder av FpUs landsmøte».**

I ingressen stod det:

«Eilertsen fikk 30 av 71 stemmer på FpUs landsmøte. Hans motstander, Andreas Brännström, fikk 40 stemmer og er ny FpU-nestformann.»

Brødteksten åpnet slik:

«Eilertsen har vært svært ordknapp etter anklagene om seksuell trakassering og etter han har fått en 'kraftig advarsel' fra Frps organisasjonsutvalg, grunnet brudd på partiets etiske retningslinjer.

Han kjempet på landsmøtet nå om fornyet tillit.

- De to siste månedene har vært ekstremt tunge, vanskelige og krevende.

Det har vært en tung tid for varslere, partiet og for meg. Og jeg vil si unnskyld, og igjen beklage til alle som har opplevd min oppførsel som upassende. Jeg har lært utrolig mye den siste tiden. Det er erfaringer og kunnskap som jeg tar med meg, og som jeg mener FpU kan tjene godt av. Det er ikke for alle å stå i stormen, når alt i deg vil gi opp og gi seg. Det er ikke for alle å sette partiet foran seg selv. Men for meg finnes ikke noe annet alternativ. I meg så får dere en nestleder som står for noe, sa Eilertsen til landsmøtet, og la til:

- I meg får dere en nestleder som står han av, som vi sier i Nord-Norge. Eilertsen har fått refs fra Frp på grunn av en rekke anklager om seksuell trakassering mot yngre partimedlemmer, blant annet jenter på 13 og 14 år.»

ARTIKKEL 9

Mandag 9. april 2018 publiserte avisen en artikkel i papirutgaven om at Eilertsen ikke ble gjenvalgt som nestleder i FpU. Artikkelen ble presentert i et loft på forsiden, med et lite bilde av Eilertsen og tittelen «**Vraket etter «metoo-sak»**».

På innsiden var tittelen: «**- På en måte er det en lettelse**».

I ingressen stod det:

«Kristian Eilertsen mener fremdeles at han er utsatt for en maktkamp som har kostet han vervet som nestformann. Samtidig ser han fram til å tenke på andre ting fremover.»

I brødteksten fortalte iTromsø om varslersakene mot Eilertsen og at han ikke fikk fornyet tillit på FpUs landsmøte. Deretter siterte avisen fra det Eilertsen sa på en pressekonferanse etter at landsmøtet var gjennomført.

«- Den siste tiden har vært veldig tøff. Tøft for varslere, tøft for partiet og tøft for meg. Jeg har stått i en maktkamp i FpU i to år, og jeg var forberedt på utfallet i dag. På mange måter er det også en lettelse. Det gjør at jeg nå får tid til å gjøre andre ting fremover, og det ser jeg fram til, sier Eilertsen.»

Avisen siterte også fra talen som Eilertsen holdt på landsmøtet:

**«Han uttrykte i sin valgtale en beklagelse til de som skal ha blitt seksuelt trakassert. Samme beklagelse gjentok han etter valget.
- Jeg vil igjen beklage til de som har opplevd min oppførsel som upassende. Jeg ønsker det nye sentralstyret lykke til. Jeg skal, dersom det er ønskelig, bidra der jeg kan bidra.»**

KLAGEN:

Klager er Kristian August Eilertsen. Han mener iTromsø har brutt god presseskikk på følgende punkter i Vær Varsom-plakaten:

- Punkt 2.3, om bakenforliggende forhold
- Punkt 3.2, om opplysningskontroll og kildebredde
- Punkt 4.1, om saklighet og omtanke
- Punkt 4.4, om dekning for titler etc.
- Punkt 4.7, om identifisering
- Punkt 4.14, om samtidig imøtegåelse

Klager mener at varslerne i hans sak er blitt kreditert fullt eierskap til sannheten, og at han i realiteten ikke har hatt mulighet til å forsvare seg.

Videre spør klager om avisen burde tatt større hensyn til hans unge alder:

«Skal man skrive like mye og like 'hardt og brutalt' om en 23 år gammel ungdomstillitsvalgt, der påstandene er tre til fem år gamle, som man gjør om en mangeårig, tidligere statsråd og nestleder i Norges største parti?»

Klager opplyser at journalisten som har skrevet mange av de påklagede publiseringene, Martin Lægland, er tidligere politiker for AUF og Arbeiderpartiet. Dette mener klager at iTromsø burde ha opplyst om. Lægland har deltatt i flere tøffe debatter mot ham, forteller klager.

«Jeg mener det er uryddig av iTromsø å bruke en journalist som helt klart har hatt en politisk agenda mot meg tidligere. Det er enda mer uryddig av avisen ikke en gang å opplyse om dette jf. VVP 2.3.»

Ifølge klager har iTromsøs artikler mer eller mindre et totalt fravær av kritiske spørsmål til kildene sine. Avisen opptrer som et mikronstativ, mener klager.

Klager forteller at han opplyste om forhold både til avisens journalist og redaktør som han mener setter saken i et annet lys, men at avisen ikke tok hensyn til dette.

Klager mener iTromsø har hatt en selektiv kildebruk. Han skriver:

«Jeg opplyste iTromsø om en kilde som kunne bekrefte min versjon av saken i publiseringen som ble gjort på nett 9. februar og i papirutgaven 12. februar. Denne kilden valgte iTromsø ikke en gang å ta med i saken, da vedkommende 'ikke skal ha vært til stede' ifølge de andre kildene avisen hadde snakket med. Med andre ord valgte iTromsø utelukkende å ta med sitater fra kilder som bekreftet den ene siden, og som passet inn i iTromsøs agenda.»

Klager viser til forsiden som ble publisert 27. mars 2018, der det stod: «Varslere sjokkerte over at FpU-topp får fortsette: – Må det en voldtekt til før det reageres?». Slik klager ser det, manglet forsiden omtanke, og var helt usaklig.

«Jeg har ikke vært anklaget for noen overgrep, og flere er sitert på at jeg ikke har utsatt dem for noen overgrep, og i andre medier at man ikke føler seg som noe offer. Hvordan kan det da være en saklig sammenheng mellom forsiden og overskriften med de faktiske forhold?»

Klager mener også at forsidetittelen er et brudd på punkt 4.4, om ha dekning for det som står i tittelen.

«Jeg føler meg hengt ut og stemplet som en potensiell voldtektsmann gjennom iTromsøs valg av overskrift, og dramatiseringen med bruk av svart bakgrunn på forsiden.»

Klager påpeker at iTromsø i artikkelen gjengir en anklage om at han skal ha presset en jente opp mot en vegg og holdt henne fast mot hennes vilje. Klager understreker at han kategorisk har avvist dette. Selv om avisen ikke fikk tak i ham da de arbeidet med artikkelen, burde de ha vist til hans tidligere svar om hendelsen. Slik klager ser det, utgjør dette et brudd på Vær Varsom-plakatens krav om samtidig imøtegåelse.

Deretter skriver klager om identifisering. Han mener at det ikke var berettiget å navngi ham. Klager skriver at avisen har valgt å identifisere ham basert anklager om kritikkverdige forhold fra anonyme kilder, og at identifiseringen ble gjort allerede før Organisasjonsutvalget i Frp hadde begynt å behandle sakene.

«Dette opplever jeg som det klareste og groveste bruddet på god presseskikk. (...) Jeg mener avisene kunne ha skrevet sakene uten å identifisere meg. Jeg er anklaget for forhold som strekker seg langt bak i tid. Jeg mener også at hverken min rolle eller påståtte handlinger forsvarer identifisering.»

Klager mener at identifiseringen av ham er urettferdig. Han viser til den såkalte «samfunnstoppen i Troms», som mediene lenge unnlot å identifisere.

«Skal det virkelig være slik at anonyme anklager om klanderverdig atferd legitimerer identifisering med fullt navn og bilde, mens anmeldelser for mulige lovbrudd som etterforskes av politiet ikke legitimerer tilsvarende identifisering?»

TILSVARSRUNDEN:

iTromsø kan ikke se at god presseskikk er brutt.

iTromsø avviser at artiklene baserer seg på «udokumenterte påstander». Kildearbeidet har vært grundig og bredt, skriver avisen.

«iTromsø har gjennomført omfattende intervjurunder med de to varslerne som vi har valgt å sitere. I tillegg har vi vært i kontakt med en rekke personer rundt varslerne og Eilertsen.»

Avisen understreker at Eilertsen er voksen når han er 23 år gammel.

«Det er dessuten grunn til å minne om at Eilertsen var en voksen mann også på det tidspunktet de beskrevne hendelsene skal ha skjedd, mens varslerne da bare var henholdsvis 13 og 16 år gamle.»

Videre skriver avisen at saken om «samfunnstoppen i Troms», som klager viser til, er vidt forskjellig fra Eilertsens sak:

«I den foreliggende PFU-saken er det snakk om påstander om klanderverdig oppførsel fra en tillitsvalgt som fortsatt sto/står i fremtredende politiske verv – både som nestleder av landets tredje største ungdomsparti, FpU, og som folkevalgt i kommunestyre og fylkesting. Den såkalte 'samfunnstoppen' er derimot under etterforskning for alvorlig kriminalitet, ifølge politiet begått av en mann som ikke lenger står i noen politiske verv eller har noen stilling.»

iTromsø forsvarer identifiseringen av Eilertsen, og skriver:

« Eilertsen satt som første nestformann i landets tredje største ungdomsparti og var en av landets mest fremtredende nasjonale 'ungdomspolitikere'. Han har tidligere flere års fartstid som leder av Troms FpU, har vært trainee ved Frps stortingsgruppe og er en erfaren og betrodd partipolitiker. Han er en person man må anta besitter betydelig politisk makt og innflytelse i partiet.*

** Eilertsen er i tillegg representant for Fremskrittspartiet i både Harstad kommunestyre og i Troms fylkesting. Han har med andre ord betydelige verv som lokalpolitisk folkevalgt.»*

Dette gjør at offentligheten hadde et berettiget informasjonsbehov, ifølge avisen. Anklagene handler også om handlinger som Eilertsen angivelig skal ha begått i sitt politiske virke, påpeker avisen videre.

iTromsø opplyser at redaksjonen har gjort et omfattende arbeid for å ettergå varslernes påstander.

«Både ved å snakke med andre kilder og – i den grad det har kunnet bli forelagt – bruk av skriftlig dokumentasjon. Vi har sittet på mer informasjon enn hva vi har valgt å publisere, blant annet skjermdumper fra sms-er og chat-logger som underbygger påstandene fra varslere.»

Avisen mener også hele tiden ha tilbudt Eilertsen å komme med sin versjon/forklaring. Når det gjelder det Eilertsen skriver om en kilde som angivelig kunne bekrefte hans versjon i en av varslersakene, forteller iTromsø at redaksjonen var i kontakt med denne kilden. Kilden kunne imidlertid ikke fortelle noe om hendelsen, fordi kilden ikke var til stede da den fant sted, opplyser avisen.

iTromsø skriver videre:

«Det er riktig at Eilertsen gjorde iTromsø oppmerksom på flere forhold som han selv mente satt påstandene mot han i et annet lys. Disse forholdene besto i seksualhistorikken til en av varslerne, måten hun gikk kledd på, hennes familiebakgrunn og andre opplysninger som etter vår mening umulig kunne være relevante for saken, men som kun ville bidratt til å identifisere varsleren. Det er vår klare oppfatning at ingen av disse opplysningene ville ha stilt saken i et 'annet lys'.»

iTromsø understreker også at både avisen og Eilertsen selv kjente identiteten til de to varslerne, selv om de var anonyme på trykk.

iTromsø opplyser at de bevisst har unnlatt å bruke bilder av Eilertsen på forsiden når saken har vært hovedoppslag, for å gjøre dekning mer varsom. Når det gjelder forsiden 27. mars som Eilertsen reagerer spesielt på, påpeker avisen at tittelen som er brukt, overhodet ikke er en overgrepssanklage mot ham.

«I tittelen ligger det åpenbart en underforstått betingelse at FpU-toppen ikke har begått noe voldtekt (eller tilsvarende overgrep), men tvert imot – at varsleren spør seg på generelt grunnlag om det må skje noe såpass alvorlig og straffbart før Frp vil reagere med å frata en tillitsvalgt sitt verv.»

Ifølge iTromsø har Eilertsen fått tilbud om samtidig imøtegåelse i samtlige artikler der det er fremmet sterke beskyldninger av faktisk art mot ham.

Avisen skriver videre:

«Eilertsen henviser i sin klage spesifikt til artikkelen 'Varslere føler seg dårlig behandlet', der en av beskyldningene mot han kort gjenfortelles.

iTromsø prøvde gjennom hele denne dagen frem til deadline å kontakte Eilertsen en rekke ganger på ulike måter, uten at han besvarte våre henvendelser, slik vi faktisk også skriver to ganger i sakene. Vi kan imidlertid være enig med Eilertsen i at vi godt kunne ha skrevet at Eilertsen tidligere overfor iTromsø har benektet å ha gjort noe av det han anklages for.»

Når det gjelder klagers påstand om at iTromsø burde opplyst om en av journalistenes tidligere politiske virke, skriver avisen at journalisten ikke har vært aktiv i politikken på flere

år. Han sluttet i politikken i 2014/2015 og har vært ansatt i iTromsø siden januar 2016, og som politisk redaktør siden april 2017.

Klager fastholder klagen og at det var galt å identifisere ham. Han skriver at det kun var iTromsø og Harstad Tidende som identifiserte ham før konklusjonen fra Frps organisasjonsutvalg forelå.

Når det kommer til spørsmålet om samtidig imøtegåelse, skriver klager:

«iTromsøs forsøk på å kontakte meg, besto i all hovedsak i å ringe meg noen få ganger og/eller en SMS. Ved ett tilfelle forsøkte man å kontakte meg via en annen journalist enn Lægland. De kunne ha gjort ytterligere forsøk på å komme i kontakt med meg, slik som å sende e-post, kontakte FpUs sekretariat, ledelsen til Troms FrP og fylkestingsgruppen, ledelsen i Harstad FrP, kommunikasjonsavdelingen i FrPs stortingsgruppe, og ja sågar min nærmeste familie.»

Avisen burde tatt med hans tidligere svar når de ikke fikk tak i ham, fastholder klager.

iTromsø skriver avslutningsvis:

«At Eilertsen nå klager på at iTromsø ikke gjorde nok for å komme i kontakt med ham, samtidig som han selv påpeker at han 'så det som lite hensiktsmessig i det hele tatt å snakke med dem (altså iTromsø, red. anm.)', er jo oppsiktsvekkende. Men det er kanskje først og fremst forklarende på hvorfor han valgte å ikke besvare våre henvendelser.»